

TALE

17. august 2015

J.nr. 20150060862

Beskæftigelsesministerens besvarelse af samrådspørgsmål E i Beskæftigelsesudvalget den 25. august

Samrådsspørgsmål E

På baggrund af bl.a. DRs omtale af ulykker, hvor virksomheder i byggeriet gentagne gange er skyld i alvorlige ulykker uden grundlæggende at forbedre arbejdsmiljøet bedes ministeren besvare følgende spørgsmål:

- 1) Er ministeren tilfreds med arbejdsmiljøindsatsen på de danske byggepladser og navnlig dem, som har været omtalt i pressen? I benægtende fald bedes ministeren redegøre for, hvad der kan gøres for at forbedre denne indsats?
- 2) Mener ministeren, at Arbejdstilsynet er tilstrækkeligt effektivt i kontrolarbejdet? I benægtende fald, hvordan kan dette arbejde forbedres?
- 3) Mener ministeren, at straffene for at være skyld i alvorlige ulykker på arbejdspladserne er tilstrækkeligt skrappe?

Der henvises bl.a. til <http://www.dr.dk/nyheder/penge/dansk-tag-firma-har-stribevis-af-skaebnesvangre-sager-paa-samvittigheden>

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

Bevarelse:

- Tak for invitationen til dette samråd om virksomheder, der gentagne gange overtræder arbejdsmiljølovgivningen.

- Jeg vil gerne indlede med at understrege, at det skal være sikkert at gå på arbejde i Danmark. Dårligt arbejdsmiljø må ikke være et konkurrenceparameter, og der skal naturligvis tages hånd om de virksomheder, som groft overtræder reglerne med risiko for de ansatte.
- Jeg ved, at der er rigtig mange virksomheder – også inden for bygge- og anlægsbranchen – der arbejder seriøst med arbejdsmiljøet og gør en stor indsats for at forbedre sikkerheden på de danske byggepladser.
- Som virksomhed har man en forpligtelse til at skabe ordentlige arbejdsmiljøforhold for sine ansatte. Arbejdsskader kan både have store personlige følger og være en stor udgift for virksomheden og for samfundet.
- Derfor vil jeg også gerne anerkende arbejdet i branchen, og den store indsats, rigtig mange virksomheder gør for at sikre deres ansatte mod ulykker og arbejdsskader.
- Når det er sagt, så må vi også se i øjnene, at bygge- og anlægsbranchen har nogle udfordringer, og at det fortsat er en branche med markant flere alvorlige arbejdsulykker end gennemsnittet.
- Derfor er det også centralt for regeringen at sætte ind over for ”de brodne kar” blandt virksomhederne, der igen og igen overtræder reglerne og ikke tager deres ansvar alvorligt.

[Spørgsmål 1 - Er ministeren tilfreds med arbejdsmiljøindsatsen på de danske byggepladser og navnlig dem, som har været omtalt i pressen? I benægtende fald bedes ministeren redegøre for, hvad der kan gøres for at forbedre denne indsats?]

- I forhold til det første spørgsmål om, hvorvidt jeg er tilfreds med arbejdsmiljøindsatsen på de danske byggepladser – og hvad jeg i benægtende fald vil gøre for at forbedre indsatsen – så vil jeg gerne slå fast, at de arbejdsmiljøforhold, som er blevet skildret i pressen, er helt uacceptable.
- Så det korte svar er: Nej. Jeg er ikke tilfreds med, at nogle virksomheder ignorerer deres arbejdsmiljøforpligtigelser, og slet ikke i en sådan grad, at deres ansatte kommer til skade.
- Jeg er derfor glad for, at der i foråret 2015 blev indgået en bred politisk aftale [V, DF, K, S, R], der netop har som mål at sætte ind over for denne type virksomheder.
- Aftalen betyder blandt andet, at Arbejdstilsynet fremover skal føre endnu flere tilsyn med de virksomheder, der har størst risiko for arbejdsmiljøproblemer – og færre tilsyn med de virksomheder, der har styr på arbejdsmiljøet.
- Helt konkret øges andelen af virksomheder, der udvælges til tilsyn ud fra deres risiko for arbejdsmiljøproblemer, fra 55 til 80 procent. De resterende virksomheder udvælges via en stikprøve.
- Derudover kommer virksomheder, der har udsat deres ansatte for overhængende og betydelig fare for liv eller helbred, under skærpet tilsyn fra Arbejdstilsynet.
- Helt konkret foretager Arbejdstilsynet et uanmeldt besøg kort tid efter, at den grove overtrædelse er konstateret. Dermed får denne type virksomheder særlig opmærksomhed fra Arbejdstilsynet, så snart de kommer i søgelyset.
- Herudover vil virksomheder, der er under skærpet tilsyn, blive offentliggjort på Arbejdstilsynets hjemmeside, for

yderligere at motivere dem til at forebygge alvorlige ulykker.

- Og endelig skal konsekvensen af at overtræde arbejdsmiljøloven kunne mærkes tydeligere. Derfor vil bødeniveauet i arbejdsmiljøstraffesager blive hævet. Og det vil ved bødefastsættelsen fremover blive betragtet som en særlig skærpende omstændighed, hvis en virksomhed tidligere er straffet for en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.
- Jeg mener derfor samlet set, at vi med denne række af nye tiltag har de værktøjer, der skal til for en tilfredsstillende arbejdsmiljøindsats.

[Spørgsmål 2 - Mener ministeren, at Arbejdstilsynet er tilstrækkeligt effektivt i kontrolarbejdet? I benægtende fald, hvordan kan dette arbejde forbedres?]

- I forhold til det andet spørgsmål om, hvorvidt Arbejdstilsynets kontrol er tilstrækkelig effektiv – og hvad jeg i benægtende fald vil gøre for at forbedre det - er det vigtigt at understrege, at det først og fremmest er virksomhedernes eget ansvar at skabe rammerne for et sikkert arbejdsmiljø for deres ansatte.
- Et effektivt kontrolarbejde er efter min mening en indsats, der fokuserer på de virksomheder, der ikke selv kan finde ud af at løfte denne opgave.
- Derfor ser jeg frem til, at de nye tiltag, jeg netop har gennemgået, træder i kraft, da det betyder, at Arbejdstilsynets risikobaserede tilsyn i endnu højere grad målrettes de virksomheder, hvor der er størst risiko for problemer med arbejdsmiljøet.
- Der sættes dermed mere fokuseret ind overfor situationer som dem, vi har set eksempler på i pressen. Samtidig for-

følges de værste lovbrud med strafferetlige sanktionerne ved domstolene.

- Derfor er mit svar på spørgsmålet, at vi med målretningen af Arbejdstilsynets indsats sætter endnu hårdere ind overfor de virksomheder, der ikke tager deres ansvar for sikkerheden alvorligt, og jeg vil følge implementeringen af lovforslaget nøje.
- Kan tilsynsarbejdet så blive mere effektivt? Her vil jeg blot sige, at jeg forventer og tror på, at Arbejdstilsynet kontinuerligt arbejder for at forbedre og udvikle sit tilsynsarbejde indenfor de rammer, vi som politikere har givet dem.
- Som eksempel herpå kan nævnes, at Arbejdstilsynet arbejder målrettet med at øge deres videngrundlag og brugen af digitale løsninger, ligesom der sker en løbende opkvalificering af de tilsynsførende.

[Spørgsmål 3 - Mener ministeren, at straffene for at være skyld i alvorlige ulykker på arbejdspladserne er skrappe nok?]

- Det tredje og sidste spørgsmål i denne sammenhæng handler om, hvorvidt straffene for alvorlige arbejdsulykker er skrappe nok.
- Jeg vil – som nævnt indledningsvis – gerne understrege, at der er rigtig mange virksomheder, der arbejder seriøst med deres arbejdsmiljø og tager deres ansvar for at forebygge arbejdsskader alvorligt.
- Når Arbejdstilsynet konstaterer, at arbejdet udføres med fare for liv eller helbred, skal der naturligvis følges op på en måde, så det kan mærkes.

- Derfor er jeg tilfreds med, at bødeniveauet for helt grove overtrædelser hæves væsentligt. Det vil samtidig blive betragtet som en særlig skærpende omstændighed, hvis flere personer har været involveret i en ulykke, eller hvis virksomheden tidligere er straffet for arbejdsmiljølovsovertrædelser.
- Tiltagene betyder, at den gennemsnitlige bøde vil stige for virksomheder, der udsætter deres ansatte for en alvorlig risiko for at komme til skade. Det kommer i særlig grad til at påvirke grove overtrædelser. Her kan fx store virksomheder med mere end 100 ansatte få bøder på over 200.000 kr.
- Alt i alt er der med den brede politiske aftale fra foråret sat mange nye initiativer i gang, der netop fokuserer på indsatsen mod de gentagne og mest alvorlige arbejdsmiljøproblemer.
- Jeg mener, at det er den rigtige vej at gå, og jeg vil som beskæftigelsesminister nøje følge implementeringen af aftalen.